

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V pravi prejemni mesečno . . . 170
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 8.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15
za trikrat " 13
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zahvale, oskrbovalci itd.:
enostolpna pettivrsta po 20 vin
== Poslano: ==
enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredni me-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vezni roč

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vojska z Rusi.

Dunaj, 7. novembra. (Kor. ur.) Uredno se razglša: Položaj na severnovzhodnem bojišču je nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, generalni major.

× × ×

Dunaj, 8. novembra. Uradno se poroča: Na severovzhodnem bojišču se tudi včeraj niso vršili boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, generalni major.

× × ×

Berolin. Uradno se poroča: Na vzhodnem bojišču smo tri ruske kavalerijske divizije, ki so Wartho nad Kolo prekorčali, premagali in vrgli preko reke nazaj. Splošno ondi ni bilo spopadov. Višje armadno vodstvo.

× × ×

Berolin, 8. novembra. Veliki glavni stan poroča: Od vzhoda ni došlo nič novih poročil.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

RUSI PRODRAJO PROTI WARTU.

Cenzurirani listi poročajo: Ruska armada, ki šteje 10 armadnih zborov, prodira proti srednji Warthi. Močna ruska kavalerija je prodrla na več krajih do reke. Pri Ruzkovicu in pri Kozubovu, južno od Kola, je prekorčal Wartho kavalerijski zbor treh divizij, ki prodira proti Koninu in Tureku. Nemške straže ob reki so se umaknile k armadi. Ruska kavalerija je bila napadena z več strani, premagana in vržena z velikimi izgubami nazaj čez reko. Ujetih je bilo veliko Rusov. Z ozirom na dosedanje izkušnje glede na napade ruske kavalarije se pričakuje, da sledi navedenemu vpadu kmalu napad močnih ruskih pehotnih sil. V kratkem času se pričakujejo dogodki velike važnosti.

PRED ZIMO NE PRIČAKUJEJO NEMŠKEGA NAPADA NA RUSE.

»Frankf. Ztg.« poroča iz Londona, da je brzojavil vojni poročevalec britskega tiskovnega urada iz Varšave: Pred zimo se ne pričakuje nemškega napada.

HINDENBURGOV ŠTAB NI UJET!

Rim, 7. novembra. »Stefani« poroča, da rusko veleposlaništvo dementira vest,

ki jo je bila včeraj razširila neka brzjoavka, češ, da so Rusi ujeli generalni štab Hindenburgov. To vest je pripisati pomoti v odpravi brzjoavke.

VARŠAVA IN VOJNA.

O hladnokrvnosti poljskega prebivalstva v Varšavi, ki tvori takorekoč središče sedanje vojne na severu, poroča »Dzien-nik Poznanski« tako-le: To poljsko ljudstvo je čudovito mirno. Blizu mesta, komaj 6 km daleč, je divjal ljut boj, bajonetni boj med ruskimi in nemškimi četami, gromenje topov je napolnjevalo ozračje in pretresalo varšavske hiše. Poljaki pa, kakor bi bili v najmirnejšem kotičku sveta, se za vse to niso niti zmenili, marveč so se kakor ponavadi zabavali v gledališčih in kinematografih, v katerih so se kazali prizori iz sedanje velepomembne odločilne vojne na Ruskem Poljskem. Nemške čete so se utaborile 12 km pred mestom in ostale ondi tri dni. V mestu so se natančno videli nemški letalci in Zepelinovci in baloni na vrveh, ki so nemški armadi kazali sovražne postojanke. Komaj so se pojavili nemški letalci, že je armadno vodstvo na najvišja varšavska poslopja dalo postaviti v to namenjene puške in topove, da bi jih obstreljevali. Kakor znano, je v Varšavi mnogo osemnadstropnih hiš. Ob last je to izkoristila in na visoko hišo na Zvečarievem trgu postavila topove, na hiše na Mokotovski seči pa telefone. Poljsko prebivalstvo — Rusov je le malo — se je medtem mirno izprehajalo po Maršalski cesti in Novem svetu in se pogovarjalo o poteku vojne. Ko so se nad mestom prikazali prvi Zepelini, je množica hitela na cesto in gledala za njimi, ne meneč se za nevarnost. Nekega jutra ob 6. uri so pripluli Zepelini čez Mokotovsko seč in čez dirkališče in vrgli nekaj bomb, da bi uničili ruske letalce. Bilo pa ni nobene škode in radi zgodnje ure in miru v mestu ni bilo nobene človeške žrtve. Rusi se trudijo, da bi Poljakom dopovedali, da bo končna zmagà na ruski strani. Opaziti je tudi, kako zelo si Rusi sedaj prizadevajo za poljsko naklonjenost.

× × ×

POLOŽAJ V GALICIJI IN V BUKOVINI.

»Az Est« poroča iz Černovic: Položaj na obeh straneh reke Dnjestra se je znatno izboljšal. Tako Kolomea kakor tudi Stanislav sta prosta Rusov. Novi boji z Rusi se niso pričeli, ker se Rusi splošno umikajo. Naše čete jih zasledujejo. Deželni namestnik Bukovine grof Me-

ran je pričel potovati po osvojenem ozemlju.

NAŠE PRODIRANJE PROTI DNJESTRU.

Budimpešta, 9. novembra. Poročevalec »Az Est« brzojavlja svojemu listu iz Skole z dne 7. t. m.: Slika velikega boja, ki se je pred nekaj dnevi vršil v dolini reke Stry, se šele sedaj jasno kaže v vsej svoji veličini. Sedaj, ko naše čete z nevzdržno silo potiskajo nazaj stransko krilo ruske armade, šele sedaj nam je prav za prav jasno, da gre v borbi v stryjski dolini za veljavne koristi. Med tem ko čete, ki so bile odrinile iz Skole, zmagovito prodirajo in skoraj vsake četrt ure s stražapošiljajo semkaj polovljene Ruse, je pa druga skupina naših čet zavzela važno višino št. 662. Vreme je zadnje dni zopet solnčno in toplo, kar zelo olajšuje gibanje naših čet.

RUSKI PORAZ PRI CHOCIMIERZU.

Naše čete so, po poročilu »Pester Lloyd«, zažgale tvornico sladkorja v Buczku, ki leži nasproti Černovicam, ker so jo Rusi utrdili. Sovražnik je bežal proti severu, a naši so ga 4. t. m. ustavili pri Chocimierzu in ga popolnoma premagali. Rusi so izgubili nad tisoč mrtvih in ranjenecv in 200 ujetnikov.

Chocimierz leži severno od Kolo-meje in jugovzhodno od Stanislava.

PRI STRYJU.

Na črti Stry so dosegle naše čete velike uspehe. Skole je v naši posesti. Sovražnik se na mnogih mestih kar v množicah udaja. Ko so se Rusi umikali, so zažgali veliko krajev v Bukovini.

PISMO POSLANCA KNIRSCHA Z RUSKEGA BOJIŠČA.

Mosti, 8. novembra. Semkaj je dospelo pismo poslanca Knirscha iz Rusije, v katerem piše med drugim: Od 5. oktobra, ko smo odrinili iz Krakova, do 15. istega meseca nas je na potu neprestano mučilo nemilo deževno in mrzlo vreme ter ostudna močvirna tla. Tega dne smo prvič zadeli na umikajoče se Ruse in od tedaj smo noč in dan v ognju. Spričo neznosnih vremenskih in terenskih razmer ter velike ruske premoči se naše čete naravnost občudovanja vredno hrabro drže. Pokrajina je popolnoma izžrpana; ni dobiti krme za konje, ne nobenih potrebščin za moštvo. Velika sreča je, ako kdo

slučajno kdaj vjame požirek mleka ali košček surovega masla. Vprašati po vžgalicah in smodkah bi bilo naravnost smešno. Za 1 liter žganja zadnje vrste — če ga je dobiti! — se zahteva in plača po 7 do 10 K! Na kako nego telesa ni niti misliti. Kljub vsemu temu pa je vse zdravo, in če je lepo solnčno vreme, imenitne volje. Časopisov že tri tedne nismo videli.

GALIŠKA POSVETOVANJA.

Dunaj, 7. novembra. Poljski državni poslanci in gosposkozbornočni člani, ki se mude na Dunaju, so se zopet sešli k posvetovanju pod predsedstvom načelnika poljskega kluba dr. Leo. Predsednik je med drugim poročal, da je predsedstvo poljskega kluba izročilo v roke ministrskega predsednika zahvalo Nj. Veličanstva za najvišje lastnoročno pismo. Dalje je poročal o dogovorih z vlado za pomoč Galiciji; poljska parlamentarna komisija je zahtevala med drugim primerno izvršitev zakona o vojnih dajatvah z dne 26. decembra 1912 in pospešitev izvršitve navedbe k temu zakonu. Vlada je ugodila mnogim upravičenim zahtevam v prid gališkim in bukovinskim beguncem. Soglasno so se sprejeli naslednji predlogi: Načelniki državnih in avtonomnih oblasti naj se nemudoma na licu mesta prepričajo o položaju v krajih, ki so trpeli vsled sovražnega vpadà, in takoj odrede potrebno pomoč; tistim beguncem, ki bodo morali mor-da daljši čas ostati v tujini, naj se iz etično-socialnih ozirov preskrbi delo in zaslužek, ustanovi naj se kreditni zavod, ki bi nudil posojila onim beguncem, ki so sedaj brez sredstev, a imajo doma kako premoženje, četudi majhno. Zborovanji poljskih državnih in deželnih poslancev in poljskega kluba, ki sta se imeli te dni vršiti v Krakovu, sta vsled evakuacije navedenega mesta odgojeni na nedoločen čas.

× × ×

RUSIJA SREDIŠČE VOJSKE.

»N. Fr. Presse« priobčuje članek v katerem pravi, da je Rusija politično središče evropske vojske. Če bi zmagala Rusija, bi udušila svoje sode in vso Evropo obvaldala. Odločitve torej ne bo ne v Afriki ne v Aziji, ampak v Evropi in sicer ne na morju, ampak na suhem. Turško armado je smatrati za krilo Nemčije in Avstrije.

LISTEK.

V Parizu in Londonu.

Odličen inozemec pripoveduje svoje doživljaje v Parizu in Londonu, kjer se je mudil od 24. avgusta do 1. novembra letos. Med drugim piše:

V Parizu

Je vse tiho in ozlovoljeno. Večina trgovin je zaprtih, kar je odprtih, se morajo zapirati ob 8. zvečer. Hoteli so večinoma izpremenjeni v bolnišnice. Varnostno službo opravlja londonski škotski polk, promet na boulevardih nadzorujejo angleški vojaki v kratkih suknjicah. Minule tedne je bilo zaseženih 49 hiš in posestev avstro-ogrskih državljanov. Glasom uradnih naznanil so ob izbruhu vojne internirali 120.000 Avstrijcev, Ogrrov in Nemcev. Vsako nedeljo krog polдне se prikaže nad Parizom nemški »Golob«, da se pokloni Parizanom; kot svoje vizitke vrže navadno par bomb. V Parizu so ogorčeni, da v Bordeauxu žive v sijajnem izobilju, kakor tudi nad tem, da se gospodje in dame »Rdečega križa« vozijo na izprehod v najlepših avtomobilih, medtem ko je ostali Pariz skoraj brez prometnih sredstev. Vožnja med Parizom in Calais-jem, ki traja drugače štiri ure, traja sedaj 22 ur. — Draginja v Parizu je grozna. Kilogram kruha stane poldrugi frank. V cenejših restavrantih zahtevajo za kosilo, ki je sicer stalo 3 franke, 12 frankov.

Vendar pa živil ne primanjkuje. — Francoski listi neprestano napadajo letalski oddelek, ker da ni dovolj podvzet.

V Londonu.

Nobena ladja ne more na Angleško, ne da bi pristala v Dovru. Morje je tako polno min, da morejo ladje voziti le pod vodstvom pilotov. Lord Fisher, naslednik lorda Battenberga, je jako strog 72leten gospod, čigar pristno angleško geslo je: »Najprej obesiti, potem preiskovati.« — Glasom uradnih naznanil je bilo meseca oktobra na Francoskem 100.000 angleških vojakov, potem so poslali tje kaj še 90.000 Indijcev in 32.000 Kanadcev. Za 5. november so pričakovali še 28.000 Avstralcev in mislijo, da bo do konca novembra vsega 500.000 angleških vojakov podpiralo Francoze in Belgijce. Nova lord Kitchenerjeva vojska šteje 850.000 mož. Infanterija bo v dveh, artiljerija pa v štirih mesecih izvežbana. Tako vsaj pravijo Angleži, a koliko je verjeti angleškim vestem, dokazuje dejstvo, da so uradno poročali, da so se Rusi zato umaknili iz severne Ogrske, ker ondi razsaja kolera. — London je ponoči v popolni temi. Na najdaljših cestah gorita po dve svetilki. Velik del gledališč igra od 2. ure popoldne do 6. zvečer. Vsa gledališča in kinematografi so prenapolnjeni. — Za nas je veselo in pomirljivo dejstvo, da se sedaj dobi za naš denar skoro polno vrednost v angleškem denarju, dočim je pred šestimi tedni angleški funt notiral 35 K avstrijskega denarja. — Z Avstrijci, Ogrji in

Nemci se zlasti zadnji čas zelo strogo ravna, in sicer tudi z onimi, ki že po 20 let žive na Angleškem ali pa so se tje priženili. Cela Anglija trepeta pred nemško invazijo. Listi so polni lažljivih vesti, in ko so Nemci zasedli Ostende, se je to proglasilo za veliko angleško zmagò.

Poročilo očitivca o nesreči naše motorske baterije v Belgiji.

Artiljerijski nadporočnik D., sin nekega Sarajevčana, ki je bil navzoč ob nesreči naših motornih baterij v Belgiji, je pisal svojim staršem sledeče v »Bosnischer Post« objavljeno pismo:

Kolin, 17. oktobra 1914.

Ljubi starši!

Pred dvema dneva smo se pripeljali v Kolin, da se odpočijemo, ker smo bili po padcu Antwerpna počitka res potrebni. Pregledati smo morali tudi vse topove in obleko. Pred Antwerpnom smo radi slabega vremena, dežja in mraza, veliko trpeli. Hipno nas tudi niso potrebovali in so nas zato poslali v Kolin za nekaj dni. Zdej, ko se nahajam tu z ostalimi, ki še skoraj vsi živijo in so zdravi, Vam lahko poročam, kakšni nevarnosti da sem ušel, nevarnosti, ki bi je drugič ne preživel. Ker vem, da o tem tudi javnost kmalu izve, Vam sam poročam, da Vas pomirim.

Vlak, s katerim smo se vozili, je bil zelo dolg; cela baterija s smodnikom, municijo, bencinom; približno 50 strašno težkih železniških voz. Pred Lüttichom proga pada, zavore so bile za veliko težo preslabe in vlak je vozil s strašno brzino — 15. oktobra ob pol 4. zjutraj na postajo, kjer je zadel v druge lokomotive. Strašen pok nas je prebudil. Takoj za lokomotivo sta se nahajala dva voza za častnike in en voz za vojake. Vozova s častniki sta se dvignila, se obrnila in izgubila kolesa. Vse je ležalo na glavah, pod nami so bile luknje. V tem strašnem položaju smo bili vlečeni naprej, sledil je pok pok, dokler ni skočila lokomotiva s tira. Drugih podrobnosti Vam ne opišujem. Bog nas je rešil. Ko je bilo zopet vse urejeno, je zbral poveljnik baterijo in ko je snel čepico z glave, je ukazal: K molitvi! Molili smo vsak očenáš za ljubljene poveljnika in za svojo res čudovito rešitev. S solznimi očmi sem šepetal: . . . Gospod, zgodi se Tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji. Ljubi moji! Sovražnikove šrapnele in granae se mi niso zdele nikdar strašne. A Bog čuvaj vsakogar nevarnosti, kakršno sem preстал. Prav za prav bi Vam vsega ne smel tako opisati, a ko sem Vam vse poročal, mi je lažje. Tako daleč sem od vseh svojih ljubih — in naučil sem se zopet moliti.

VOJNI DAVEK NA RUSKEM.

Peterburg, 8. novembra. Finančno ministrstvo je izdelalo načrt za vojni davek. Plačevati ga bodo morali tisti ki imajo na leto nad 1000 rubljev dohodkov. Kakor cenijo, bo vojni davek vrgel okoli 85 milijonov rubljev.

Junaki našega armadnega zbora.

Srebrna svetinja I. razreda je podeljena: Stražmojster Karel Stibler dragonskega polka št. 5. je šel prostovoljno na težavno patroljo, pretrgal je z drznim napadom gosto rusko zakrivalno črto in je poslal obširna poročila. Z ognjem je prepodil trikrat močnejšo patroljo, ki ga je zasledovala. Ob neki drugi priliki je videl, da je pri vasi Iveni 30 mož močna sovražnikova patrolja napadla pet lastnih jezdecov. Napadel jih je dasi je imel le 7 jezdecov in jih zapodil v beg.

Četovodja naslovni stražmojster Jožef Ivanč dragonskega polka št. 5. je bil odposlan z 11. jezdec v Tamardž. Južno od Tamardža je zadel na sovražnikovo kavalerijsko patroljo 25 mož. Obstreljeval jo je, nekaj Rusov je padlo; ostali so pobegnili. V Smigrodu se je združil Ivanč s stražmojstrom Kosom. Bilo jih je zdaj 15. Presenetili so nato enega častnika in 30 sovražnih jezdecov, 6 sovražnikov je takoj padlo, ostali so zbežali.

Rezervni četovodja Tobija Pezdur in rezervni pešec Milan Magerl pešpolka št. 17. sta iz lastnega nagiba napadla sovražnika, ko je bil bataljon odzadaj napaden. Napad, ki bi bil lahko uničil cel bataljon, sta odbila in bataljon je mogel zato prodirati naprej. Pešec je dobil srebrno svetinjo drugega razreda.

Rezervni deseterik Anton Gasparšič in rezervni pešec Ivan Tarmar pešpolka št. 17. sta z nekaterimi tovariši naskočila sovražnikov oddelek strojnih pušk in sta ujela 6 Rusov.

Stražmojster Peter Seruga dragonskega polka št. 5 je bil odposlan z ukazom, da naj neki bataljon odbije sovražnikov napad. Zašel je v sovražnikovem ognju v močvirje in se je prekučnil s konjem. Ko konj ni mogel naprej; je tekkel, kakor hitro je mogel, k poveljniku rojne črte, nato pa k poveljniku rezervnega bataljona, ki je pravočasno mogel napasti.

Rezervni četovodja Jožef Pribešek dragonskega polka št. 5 se je pri obrambi nekega mostu zelo izkazal, ker je prepodil več sovražnikovih patrolj.

Četovodja, naslovni narednik Jožef Plahuta pešpolka št. 87 je prevzel, ko je bil ranjen vodov poveljnik, poveljstvo vodu in pozneje še poveljstvo stotnije, ki lo je zelo spretno vodil proti sovražniku.

Nadomestni rezervni pešec Gregor Malesič pešpolka št. 17 je bil na levem stegnu nevarno ranjen, a je ostal še v rojni črti, ko si je sam za silo obvezal rano. V nekem drugem boju mu je razbila sovražnikova krogla puško in ga je ranila. Malesič se je zopet sam obvezal, vzle nekemu drugemu ranjencu puško in je zopet prišel v rojno črto nazaj.

Četovodja Ivan Schneller 17. pešpolka je iz lastnega nagiba skočil naprej in naskočil neko strojno puško. S svojim zgledom je potegnil tudi ostale vojake za seboj. Obe roki sta mu bili razdrobljeni.

Zbiranje v letih 1878. do vstevši 1890. rojenih, dosedaj še nevpoklicanih črni vojski podvrženih oseb.

V izvršitev tega izbiranja na Kranjskem je c. in kr. vojaško poveljstvo v Gradcu sporazumno s c. kr. deželno vlado v Ljubljani sestavilo sledeči poslovni načrt:

Zbiralni kraj Ljubljana: Politični okraj mesto Ljubljana 16. do vstevši 21. novembra; iz političnega okraja ljubljanska okolica: sodni okraj ljubljanska okolica 22. do vstevši 30. novembra.

Zbiralni kraj Vrhnika: Iz političnega okraja ljubljanska okolica: sodni okraj Vrhnika 2. do vstevši 5. decembra.

Zbiralni kraj Litija: Iz političnega okraja Litija: oba sodna okraja Litija in Višnjagora 7. do vstevši 16. decembra.

Zbiralni kraj Kočevje: Iz političnega okraja Kočevje: sodni okraj Kočevje 16. do vstevši 20. novembra.

Zbiralni kraj Ribnica: Iz političnega okraja Kočevje: sodna okraja Ribnica in Velike Lašče 22. do vstevši 28. novembra.

Zbiralni kraj Črnomelj: Iz političnega okraja Črnomelj: Oba sodna okraja Črnomelj in Metlika 30. novembra do vstevši 2. decembra.

Zbiralni kraj Rudolovo: Iz političnega okraja Rudolovo: vsi trije sodni okraji Rudolovo, Žužemberk in Trebnje 14. do vstevši 12. decembra.

Zbiralni kraj Krško: Iz političnega okraja Krško: vsi štiri sodni okraji Krško, Kostanjevica, Mokronog in Rateče 14. do vstevši 23. decembra.

Zbiralni kraj Radovljica: Iz političnega okraja Radovljica: oba sodna okraja Ra-

dovljica in Kranjskagora 16. do vstevši 21. novembra.

Zbiralni kraj Kranj: Iz političnega okraja Kranj: sodna okraja Kranj in Trzin 23. do vstevši 29. novembra.

Zbiralni kraj Škofja Loka: Iz političnega okraja Kranj: sodni okraj Škofja Loka 1. do vstevši 6. decembra.

Zbiralni kraj Kamnik: Iz političnega okraja Kamnik: oba sodna okraja Kamnik in Brdo 8. do vstevši 16. decembra.

Zbiralni kraj Logatec: Iz političnega okraja Logatec: vsi štiri sodni okraji Logatec, Idrija, Lož in Cerknica 23. do vstevši 30. novembra.

Zbiralni kraj Postojna: Iz političnega okraja Postojna: vsi štiri sodni okraji Postojna, Ilirska Bistrica, Senožeče in Vipava 2. do vstevši 8. decembra.

Podrobnejši podatki so razvidni iz razglasov, ki bodo nabiti v vsaki občini.

Grof Tisza in Metianu. Za pravice Romunom.

Budimpešta, 7. novembra. (Kor. urad.) Ogrski biró naznanja: Ministrski predsednik grof Tisza priobčuje svoje dopisovanje s pravoslavnim romunskim metropolitom, nadškofof Metianu, od septembra meseca. Ministrski predsednik v svojem pismu na metropolitu naglašja solidariteto na Ogrskem živčih Romunov z življenjskimi koristmi monarhije in madžarskega naroda, tako na bojišču, kakor v krajih, kjer prebivajo Romuni. Na to piše grof Tisza dalje: Sedaj, v urah krize in nevarnosti je Romunstvo pokazalo, da je naš pravi brat. Mi Madžari poznamo in vračamo to postopanje, in to splošnoznano dejstvo mora obroditi na vseh poljih, ne le kar se tiče materialnih in kulturnih koristi, marveč tudi uveljavljenja Romunov sploh, roditi sadov. Ti sadovi so avtomatične posledice sedanjega vedenja Romunov. V njih leži pravzaprav junaštvo boljše bodočnosti. Oni so poročstvo, da se smejo Romuni ob izvrševanju svojih pravic zanašati na dobrohotnost celokupne madžarske družbe, v svojem etičnem stremeljenju pa računati na podporo države in da se lahko v skupni domovini počutijo zares dobro. Enake prikazni pa so nas ojunale za odredbe, ki merijo dalje. Po sedanjih dejanjih smejo Romuni tudi glede svojih želja, ki se tičejo državnih institucij, zahtevati več obzirnosti. Reklo se je, da je meja, ki sem jo pokazal v svojih javno podanih izjavah, preozka. Obhaja me občutek, da danes lahko gremo dalje, ne da bi škodili madžarskemu državnemu in narodnemu stališču. Lahko se misli na reformo zakona o ljudskem šolstvu, ki bi se ozirala na dotične želje naših nemadžarskih sodržavljanov glede konfesionalnih šol. Nadalje lahko z zakonitimi odredbami zagotovimo rabo materinega jezika pri neposrednem občevarju z državnimi uradi, in končno se dá revizija volilnega reda izvršiti na način, ki postavi politično zastopstvo Romunov na pravičnejši temelj. Tako bi se uredila glavna vprašanja, ki so popolnemu sporazumljenju nasprotovale. — Konec se glasi: Sedaj je napočil čas dela za nas prvoboritelje miru in sprave med narodnostmi! Meni je poverjena iniciativa in odgovornost. Prevzemam jo v zavesti, da živimo v zgodovinskih trenutkih, katerih vrela atmosfera topi mrzlo, trdo rudo in jo pretvarja v zlahknejši element, ki bo kljuboval vsem razdornim silam! Obračam se do Vaše ekscelence s prošnjo, da to sveto reč podpirate z vso svojo tehtno besedo in z vso silo svoje osebnosti.

Na to pismo je nadškof, metropolit Metianu ministrskemu predsedniku takole odgovoril: V posesti cenjenega dopisa Vaše ekscelence od 22. t. m. hitim, da izrazim svoje odkrito veselje, da sta Vaša ekscelencia in ogrska vlada pripravljene izpolniti stare, pravične želje romunskega naroda, ki so pogoj njegovega blagostanja in kulturnega napredka. Druge volje da ponuja svojo roko v pomoč v nadi, da bo to delo obrodilo obilo sadov in z božjo pomočjo ustvarilo temelj lepši in srečnejši bodočnosti.

Boji s Srbi.

Dunaj, 7. novembra. (Uradno.) Napadi na nasprotnika, ki je v prostoru Cer-Plani in južno od Šabca utrjen z žičnimi zaprekami in nasekami iz vej, počasi napredujejo. Včeraj smo vzeli taktično važno višino Misar ter pri tem ujeli 200 Srbov. V soglasju s temi operacijami se je pričel včeraj tudi napad na ravno tako dobro zavarovana in napravljena sovražnikova stališča pri Krupanju. Podrobnosti se še ne more javljati. Celo vrsto srbskih okopov so vzeli včeraj naši vojaki z občudovanja vredno hrabrostjo in pri tem ujeli 1500 Srbov, zaplenili 4 topove in 6 strojnih pušk. Po izvršnem

razpoloženju naših čet je pričakovati ugodnega izida tudi teh težavnih operacij.

× × ×
Dunaj, 8. novembra. Z južnega bojišča se uradno poroča: Na jugovzhodnem bojišču so se včeraj celi dan na vseh frontah vršili boji z nezmanjšano silovitostjo. Kljub trdovratnemu odporu sovražnika, ki je izdal parolo »do zadnjega moža«, so naše hkrabre čete pri Krupanju osvojile utrdbo za utrdbo, dokler niso danes zjutraj ob 5. uri z naskokom zavzele važno opiralnišče, katero so Srbi smatrali za nepremagljivo. Število ujetnikov in zaplenjenih topov je dosedaj le približno znano.

× × ×
IZGUBE SRBOV V ZADNJIH BOJIH.

Srbi so imeli v bojih, ki so se vršili zadnje 14 dni na srbskih tleh v Mačvi in Prašnici, znatne izgube. Od bojev pri Ravni do zavzetja Šabca so imeli najmanj 3000 mrtvih in ranjenih ranjencev. Zlasti so bili srđiti boji pri Ravni, kjer so imeli Srbi betonirane jarke in žičnate ograje. Štirikrat so naši naskočili srbske pozicije in šele ponoči 29. oktobra se je posrečilo jih pregnati. V betoniranih strelnih jarkih so ležala srbska trupla na kupih. Iz enega samega strelnega jarka so naši sanitetni vojaki znosili nad 500 srbskih trupel. Tudi veliko število ranjenih Srbov je padlo v naše roke. Izredno velike izgube so imeli Srbi tudi v bojih pri Šabcu, zlasti severno od mesta, kjer so se Srbi obupno branili. Naše težke havvice in došli monitorji so obstreljevali srbske pozicije od sobote zjutraj neprestano do poznega mraka. Naši topovi so med srbskimi četami, ki so se že umikale, povzročili grozna opustošenja. Na strani Srbov je pri Šabcu padlo nad 2000 mož, veliko večje pa je še število ranjencev. Naše čete zasledujejo sovražnika, ki se hitro umika.

ARMADNO POVELJE FCM. POTIOREKA.

»Az Est« objavlja sledeče povelje armadnega višjega poveljnika naše balkanske armade, Potioreka:

Vojaki V. in VI. armade!
Napočil je zopet trenutek, da z združenimi silami napademo sovražnika, ki nam stoji nasproti, da svoje dosedanje uspehe venčamo z odločilnim napadom in da tako dosežemo namen vojske, da sovražnika popolnoma pobijemo.

S svežo močjo, prešinjeni z odličnim duhom, pokleklenjeni na telesu in na duši po skoraj trimesečni vojski, stojimo nasproti utrujenemu sovražniku, ki se že davno kesa svoje lahkomisljenosti, s katero nas je prisilil, da smo potegnili svoj meč. Zadnje sovražnikovo moč hočemo zlomiti in to vojsko končati še predno nastopi zima; to vojsko, ki Vam nalaga tako težke posledice. Vojaki! Vaša, po našem vrhovnem vojnem gospodu tako velikokrat priznana hrabrost mi jamči, da si boste tudi ob tej priliki vsi predočevali prisege in svoje vojaške dolžnosti, zvesti zgledu naših na bojiščih padlih junakov in da boste za premaganje sovražnika vse, kri in življenje žrtvovali, z Bogom, za cesarja, za kralja in za domovino.

BETONSKE JARKE JUŽNO OD ŠABCA NAŠI ZAVZELI.

Betonske jarke, ki leže južno od Šabca na desnem bregu Save, so naši že zavzeli. Srbi beže v notranjo Srbijo. Na jarke, ki so jih smatrali Srbi za nepremagljive, so streljali naši težki topovi, na kar jih je večkrat naskočila pehota. Ponoči od torka na sredo je bil zavzet Prinčinovič.

SRBI BREZUSPEŠNO OBSTRELJEVALI ZEMUNSKI BREG.

Zemunski breg Srbi neprestano obstreljujejo. Srbski vojaki so večkrat prekorčili Čiganski otok, na katerem so zdaj naši vojaki zakopali več sodov petroleja in bencina. Ko so prišli Srbi zopet na otok, je naša artiljerija s krogliami zažgala sode, naker so morali Srbi bežati.

EKSPLOZIJA MUNICIJSKEGA SKLADIŠČA V BELGRADU.

Preko Sofije poročajo, da je zletela v zrak v Belgradu vojašnica ob vhodu v Topčiderski park, ki je bila preosnovana v municijsko skladišče. Številni vojaki so bili ubiti in ranjeni. Vzrok eksplozije ni znan.

ZAPLENJEN SRBSKI VLAK.

»Pesti Hirlap« poroča iz Mitrovice: V bojih južno od Šabca so naši na progi Šabac—Loznica zajeli neki vlak, ki je vozil veliko bojnega materiala. Pri Šabcu so naši zaplenili več tisoč govedi, prešičev, veliko streliva in več strojnih pušk.

OPUSTOŠENA KAPELA NAŠEGA POSLANIŠTVA V BELGRADU.

Srbi so po svojem ponesrečenem vpadu v Srem iz maščevanja napadli katoliško kapelo avstro-ogrškega poslanstva v Belgradu in jo barbarično opustošili.

SRBSKA SKUPŠČINA. — TRIJE ATENTATI NA PAŠICA.

Niš. Zasedanje skupščine je bilo otvoreno po prestolonasledniku, ker je kralj Peter bolan. Vlada je zahtevala od vojnega ministra, naj postavi vojaško stražo, ker se boje viharjih prizorov. Ravno tako se boje, da so proti članom vlade napravljene zarote. Na Pašica so bili dosedaj izvršeni trije atentati.

VOJNI POROČEVALCI NA SRBSKEM BOJIŠČU.

Ker se sodi, da se nekaj časa prekinje boji v Galiciji, polete časnikarski poročevalci v Srbijo.

K BOJEM NA ČRNOGORSKI MEJI.

Budimpešta, 8. novembra. »Az Est« poroča iz Kotora: Sovražnost se ne vrše samo na morju, marveč tudi na suhem. Razen vojaštva so se udeležili bojev tudi naši vrli orožniki in finančni stražniki, kakor tudi kotorska meščanska straža, ki je znana pod imenom »Kotorska mornarica«. Ta korporacija je stara že 800 let ter je v mirnih časih znana po svoji slikoviti noši in narodnem plesu; njeni člani so sami visokorasli krepki mošje. V sedanjih vojski se je »Kotorska mornarica« odlikovala s smrt zaničujočo hrabrostjo; te dni je bil ob velikih slovesnostih odlikovan njen stotnik Kristo Petrovič s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda.

ČRNOGORCI ZAHTEVAJO OD FRANCOZOV VOJAŠKE IN DENARNE POMOČI.

Črnogorski princ Mirko je s posebnim odposlaništvom odpotoval v Bordeaux, da zahteva od francoske vlade nove vojaške in denarne pomoči.

Priloge Bolgarije.**33 MILIJONSKI IZREDNI KREDIT V BOLGARIJI.**

Sobranju je bolgarski vojni minister predložil zakonski načrt o izrednem vojnem kreditu 33 milijonov.

BOLGARSKI ČASTNIKI SE VRAČAJO IZ RUSIJE.

Sofija, 8. novembra. Bolgarski častniki v Odesi so se obrnili na bolgarsko vlado z brzojavno prošnjo, da odpošlje v Odeso ladjo, na kateri bi se odpeljali v domovino vsi v Rusiji bivajoči bolgarski častniki. Bolgarska vlada je takoj odredila, da je varnska paroplovna družba nemudoma poslala v Odeso osebni parnik.

PODALJŠANJE MORATORIJA NA BOLGARSKEM.

Sofija, 7. novembra. (Kor. ur.) Agence Telegraphique Bulgare poroča: Sobranje je sprejelo zakonski načrt, s katerim se je moratorij podaljšal do 7. februarja 1915.

Trdnjava Tsingtau padla po devettedenskem obleganju.**TSINGTAU PADEL.**

Berolin, 7. novembra. (Kor. urad.) Wolffova pisarna poroča: Glasom uradne poročila »Reuterjevega« urada iz Tokija je Tsingtau po junaškem odporu dne 7. novembra zjutraj padel. Podrobnosti še niso znane. Nadomestni šef admiralskega štaba von Behncke.

NEMŠKO ČASOPISJE O PADCU TSINGTAU.

Berolin, 9. novembra. (Kor. urad.) Vse časopisje piše, da je padec Tsingtaua dogodek, ki se je moral zgoditi, slavi junaštvo in zvestobo do dolžnosti posadke in naglašja, da Nemci ne pozabijo Tsingtaua, ki ga smatrajo za pravno pridobljeno posest, katerega se jim je vzela z zahrbtnim napadom dveh držav, katerih se more le z zaničevanjem spominjati.

NEMŠKI GUVERNER RANJEN.

London, 8. novembra. Brzojavke iz Tokia poročajo, da je bil guverner v Kiaučavu, kapitan Meyer-Waldeck v včerajšnjem boju ranjen.

JAPONSKO URADNO POROČILO O PADCU TSINGTAU-A.

Tokio, 9. novembra. (Kor. urad.) Japonski višji poveljnik je poročal prevčerajšnjim zjutraj: Levo krilo oblegovalcev je ob 5. uri 10 minut zasedlo severno baterijo na griču Shoutan, vzhodno baterijo na Tatungsiengu pa ob 5. uri 35 minut. Središče je med tem prodiralo proti utrdbama Itlis in Bismark in je osvojilo blizu glavnih utrdb dva težka topova. Napadalci so zasedli na to povrsti utrdb Moltke, Itlis in Bismark. Posadka je razvila zastavo na observatoriju ob 6. uri. Utrdbe na obrežju so razvile belo zastavo ob 7. uri 30 minut.

ANGLESKE IN JAPONSKE ZGUBE.

London, 8. novembra. Iz Tokia uradno poročajo: Japonske zgube pri končnem boju za Tsingtau znašajo 36 mrtvih in 182 ranjenih. Na angleški strani je bilo ranjenih 238 častnikov. Nemci so poslali ob 9. uri svojega zastopnika, da se pogaja o predaji. Pogovor se je vršil v Moltkeovi vojašnici.

AVSTRIJSKO KRIŽARICO »KAISERIN ELISABET« NAŠI MORNARJI SAMI RAZSTRELILI.

»Neue Freie Presse« potrjuje vest, da so avstrijski mornarji pred Tsingtautom križarico »Kaiserin Elisabeth« sami razstrelili, da ne pride v soražnikove roke. Velik in srčen je interes, ki

ga ima vse prebivalstvo sedaj za usodo junaškega moštva in častnikov. Poveljeval je razstreljeni križarki kapitan Rihard Makoviz, rodo miz Trsta. Izmed častnikov omenjamo poročnika Viktorja Klobučar, Rukavina pl. Bunič, mornariškega komisarja J. Skuseka, poročnika Oskarja Gayerja. Na križarici je bilo več Slovencev, med njimi Ljubljana Voje.

PRED TSINGTAUOM POTOPLJENI JAPANSKI TRANSPORTNI PARNIK.

»Leipziger Neueste Nachrichten« poročajo: »Pisma s Kitajskega poročajo, da je zavozil neki japonski transportni parnik z vojniki na mine pred Tsingtautom in da se je potopil.

Hudi boji za Arras, Reims in ob severno-zahodni obali. — Angleži hočejo poslati v boj novo milijonsko armado.

Berolin, 7. novembra. (Uradno). Naši napadi v smeri Ypres so tudi včeraj posebno južnozahodno od Ypresa napredovali. Ujeli smo nad 1000 Francozov in zaplenili 3 strojne puške.

Francoški napadi zahodno od Noyona in na od nas zavzete kraje Vailly in Chavonne so bili s težkimi sovražnikovimi izgubami odbiti.

Od nas zavzeti in le slabo zasedeni Soupir in zahodni del Sapigneula, ki je trajno bil pod najhujšim sovražnikovim artiljerijskim ognjem, smo morali zapustiti. Pri Sewanu smo sovražnika odbili, v argonskem gozdu je bil potisnjen še dalje nazaj.

× × ×

Berolin, 8. novembra. Veliki glavni stan poroča: Naši napadi pri Yperu in zahodno od Lille so se včeraj nadaljevali.

Na zahodnem obronku Argonov so naši zavzeli pri Vienne-le-Chateau važno višino, za katero so se vršili večtedenski boji. Pri tem smo zaplenili dva topova in dve strojni puški.

Sicer je potekel megleni dan na zahodnem bojišču mirno.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Položaj ob belgijski obali in pri Arrasu.

Kodanjska »Politika« poroča iz Pariza, da razvijajo Nemci vso silo na zahodnem vojnem pozorišču, zlasti pri Arrasu, ki je velikega pomena kot središče raznih železniških zvez. Arras je vsled obstreljevanja skoraj popolnoma razrušen. Prebivalstvo je zbežalo, samo oblasti so ostale. Včeraj se je splošen boj zopet pričel. Zdi se, da so boji dosegli višek. Granate padajo v mesto in izpreminjajo še ostale hiše v razvaline. Nemški letalci križarijo nad mestom in mečejo bombe. Ne glede na težke izgube nadaljujejo Nemci boj ter so sedaj že zavzeli predmestja. V zadnjih dneh so bili potisnjeni Nemci nekoliko kilometrov nazaj, a so vedno zopet prodrli naprej. — Dopisnik pariškega lista »New-York Herald« poroča, da so se zadnji boji pri Yperu končali z drago plačano zmago (?) angleške konjice, ki je imela grozne izgube. Nemci so, kakor pravi nadalje dopisnik, naskočili z veliko silo. Več krajev so zavzeli večkrat po vrsti, mi smo jih priborili nazaj, a so jih zopet naskočili večkrat po vrsti. O načinu bojevanja Gurov poročajo: Male, koščene in urne postave spominjajo na Japonce. Poleg puške nosijo dolge nože, ki jih rabijo z veliko spretnostjo. Medtem ko z levo roko bašejo puško, rabijo z desnico nož. Na 20 metrov razdalje mečejo nože na sovražnika in potem šele ga napadejo z bajonetom.

Amsterdamski »Telegraaf« poroča: Med Ostende in Nieuportom je vladal v četrtke mir. Vsled poplave so se Nemci umaknili od Ysere, toda v trikotu Dixmuiden—Rousselaere—Yperu se vrše še vidi boji. V Brüggeju vlada velika napetost; vsak dan zapuščajo številni premožnejši sloji mesto, v katerem primanjkuje sladkorja in mila ter je zlasti draginja krompirja zelo velika. V okoliških občinah primanjkuje soli, kave, petroleja in premoga. V četrtke je neki francoski aviatik vrževal nad Brüggejem zopet dve bombi; cilj so bile tudi topot petrolejske zaloge in železnica pri Boversetoriju. Ena bomba je padla v vodo, druga v pesek. Škode ni bilo nobene. Angleški aviatiki so prirejali polizvedovalne polete nad pokrajino ob obali. Ker so Nemci nanje streljali, so kmalu izginili. Z zaprtjem meje pri Knochjeju in Westcapelle se namerava preprečiti vohunstvo. V Sluisu je še vedno nad 1400 ubogih beguncev. Mednje se redno razdeljuje hrana, vsak dan kava, kruh, juha in pogosto tudi topel obed. Iz Haaga in Angleške je bila poslana za begunce obleka in odeje.

Nemci prodirajo proti jugozahodu. Nizozemsko časopisje soglasno poroča, da prodirajo Nemci proti jugozahodu.

Bitka pri Reimsu postaja vedno hujša.

Preko Amsterdama se poroča: Iz pisma francoskih častnikov, ki so jih objavili angleški listi, se razvidi, da postaja bitka ob reki Aisne ljutejša, osobito pri Reimsu. Sovražniki si marsikje stoje nasproti v strelnih jarkih v razdalji 500 do 600 metrov, a noben del ne more niti koraka naprej napraviti. Nemci še vedno v velikem obsegu uporabljajo letalce, ki signalizirajo nemški artiljeriji postojanke zaveznikov. Ponoči boj počiva. Večkrat se čujejo iz francoskih jarkov zvoki godbe, iz nemških jarkov pa petje. Francozi so opazovali v nemških utrdbah vojaške duhovnike. Neki dopisnik iz Bologne poroča o položaju na bojišču s francoskega Flandernskega, da pazijo nemški letalci predvsem na transporte streliva. V zadnjih dneh je bilo več razburljivih bojev med letalci, ki streljajo s strojnimi puškami in s karabinci.

Sneg v Vogezi.

Karlsruhe, 6. novembra. V visokih Vogezih od Belchena do soteske Schlucht pada nekaj dni gost sneg.

Poincaré in Millerand navzoča pri boju.

Milan, 6. novembra. Iz Pariza poročajo: Včeraj sta bila predsednik republike Poincaré in vojni minister Millerand navzoča pri boju, ki se je vršil v Andechyju, južno od Quesnoy-en-Santerre in proti severovzhodu od Royeya.

Lord Kitchener sestavi novo milijonsko armado.

Milan, 7. novembra. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: Nabor milijonske vojske angleških prostovoljcev, ki stopi prihodnje spomlad na bojišče, je skoraj dokončan. Toda lord Kitchener še ni zadovoljen. Koncem decembra ali v začetku januarja se namerava vnovič obrniti do Angležev, da sestavijo še eno milijonsko armado. Nabor se bo vršil med januarjem in marcem, vežbalo se bo vojaštvo med marcem in septembrom, tako da bo nova vojska koncem prihodnje jeseni pripravljena stopiti na bojišče. Nabori v avtonomnih naselbinah, in sicer v Kanadi in v Avstraliji, se nadaljujejo in skoraj gotovo bo tudi Indija koncem tega leta ali v začetku prihodnjega poslala nadaljnjih 60 do 70.000 mož v Evropo, da izpolnijo vrzeli v indijskih četah.

Angleška vlada je dovolila vnovič 200 milijonov šilingov (250 milijonov kron), da se zvišajo prispevki novim nabornikom.

Angleži in Francozi kličejo Japonce na pomoč.

»Fortnightly Review« izvaja: Za hitro in popolno odločitev na zahodnem bojišču je potrebna navzočnost pomožne armade 250.000 izurjenih vojakov, ki jo more edino Japonska poslati. V enem mesecu pridejo lahko Japonci čez Kanado v Belgijo ali pa v Normandijo.

Trosporazum odklonil japonske vojake?

Milan, 7. novembra. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: Japonska vlada se je ponudila Angliji in Franciji, da pošlje 200.000 vojakov trojnemu sporazumu na pomoč. Angleška in francoska vlada pa sta v sporazumu z rusko to ponudbo za sedaj odklonili.

Črne čete gredo domov?

Berolin, 8. novembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Calaisa: Francoski pomorski častniki, ki so došli v Calais, pripovedujejo, da je francoska vlada sklenila kakor hitro mogoče poslati znaten del črnih čet nazaj v Afriko, predvsem senegalske strelce.

Pred splošno brambno dolžnostjo na Angleškem.

London, 9. novembra. (Kor. urad.) Londonski dopisnik lista »Manchester Guardian« piše: Govorice o splošni brambni dolžnosti zadobivajo vsak dan boljše obliko. Ker število prostovoljcev pada, se je ustvaril položaj, na katerega se mora daljgledni vojni urad ozirati. Vlada pa, kolikor poizvem, ne namerava uvesti

splošne brambne dolžnosti, dasi se tozadevno močno pritiska. Namerava se srednja uredba, po kateri se bo pritiskalo na tisto prebivalstvo, ki je sposobno za orožje. Tiskale so se tiskovine za vplačevanje davkov, ki so se doposlele vsem hišnim posestnikom, da se dožene natančno število tistih, ki so sposobni za orožje. Noben hišni posestnik ni dolžan, da izpolni tiskovine, a kljub temu sodijo, da po uspehu teh poizvedb doženejo, če je že prebival-

Dnevne novice.

+ Izvažanje živil iz Kranjske — velika nevarnost! Povsod ljudstvo gleda, da si ohrani primerno množino živil, pri nas na Kranjskem pa se dela ravno nasprotno. Posamezni špekulanti nakupujejo živila v velikih množinah in jih izvažajo iz dežele. Izvažajo se goveja živina in prešiči, sedaj pa tudi poljski pridelki. Da se kmeta pripravi do prodaje, rabijo prekupci tudi zvišane grožnje. Kmetu pripovedujejo, da bo še ta mesec udril Lah na Kranjsko, zato pa naj brž spravi proč svojo zalogo pred sovražnikov. Seveda ni na tej neumni grožnji niti sence resnice, in špekulantje sami vedo, da se nam od Italije ni prav ničesar bati; a marsikdo se le da preplašiti. Opozorjamo na te mahinacije poklicane oblasti, občinstvo pa pozivljamo, da naj tudi od svoje strani stori vse v proti beganju ljudstva v svojem lastnem interesu.

+ Pregledovanje črnovojnikov, ki so rojeni leta 1892., 1893. in 1894. se je v inozemstvu pri konzulatih izvršilo. Črnovojnikom, ki so bili potrjeni pri konzulatih v Nemčiji, se je 30. novembra zglasiti pri najbližjem avstrijskem domobranskem dopolnitvenem okrajnem poveljstvu, da jih odpošlje na določene kraje. Naknadno pregledovanje v Ljubljani se vrši dne 16. novembra v Mestnem domu, dne 15. decembra pa v domobranski vojašnici ob Gruberjevem kanalu.

+ Za vojaški dan 2. decembra. Da se omogoči učinkujoča proslava 66. vladarskega jubileja Njegovega Velikanstva, ki bo istodobno uspešna za vojno skrbstvo in se še nikdar ni vršila v tako pomembnem in resnem času, prosi vojni pomočni urad vsa patriotična društva in posamnike, ki bi se imeli združiti v odborih, naj se obrnejo na pristojno prvo inštanco za dovoljenje, da smejo dne 2. decembra slovesno obhajati vojaški dan, kakor ga za Dunaj vojni pomočni urad že pripravlja. Za to priliko je vojni pomočni urad priredil dva zelo okusna jubilejska spominka.

+ Parlament v vojnem času. V prostorih kranjskega deželne zboru je prirejena bolnica za ranjence. Ob nedeljah je v veliki sejni dvorani sv. maša, ki se je udeležijo ranjeni vojaki in strežniki. Tudi dunajski parlament je postal bolnica. Tam sta sedaj 102 ranjenca; večinoma so častniki. Mašuje se v sejni dvorani gosposke zbornice.

+ Gostoljubnost Ogrov. Načelnik dobropolskega Orla Drobnič, ki je bil ranjen v Galiciji, piše domov: »Dragi domači! Naznanjam Vam, da so nas iz Szolnoka poslali v Karcaž v bolnišnico, ki jo oskrbuje grof in mesto. Tu so nas zelo lepo sprejeli. Na kolodvoru nas je zbrana množica pozdravljala z »eljen« klici in obsipala s cvetjem. Pred kolodvorom so nas čakali vozovi. Ranjencev je nas 30. Peljali smo se s kolodvora v bolnišnico četrte ure. Tu smo bili pa kar razočarani. Mize so bile pogrnjene in obložene s toplimi jedili ter sirom in kruhom. Vsak je dobil po vrhu še dobrega čaja, in smo se prav dobro pokrepčali. Vsi smo prav zadovoljni, da smo prišli v tako bolnišnico...« Naj bi se našim vrlim bojevnikom tudi drugod tako godilo.

+ Kako loža sovraži vero. V Lurdu se kakor povsod drugod v Franciji nahajajo ranjenci. Ob nedeljah so jih dozdaj pustili, da so se smeli udeleževati procesije s sv. Rešnjim Telesom. Tisti, ki so mogli hoditi, so šli za procesijo peš, druge so vozili z vozički. Bilo je ginljivo; a to ni dopadalo sovražnikom vere. Izposlovali so povelje, da morajo ob nedeljah ostati vojaki v vojašnicah. Uboga Francija!

+ Državni železniški svet ne bo zboroval. »Reichenberger Zeitung« se poroča z Dunaja, da so člani državnega železniškega sveta dobili obvestilo, da letos radi vojnih dogodkov ne bo decemberskega zasedanja te korporacije.

— Pet sinov v vojni. Iz Skrilj na Vipavskem nam poročajo, da je vdova Ana Rustja poslala v vojno pet sinov: Ivan Rustja je korporal pri topničarskem polku št. 8, star 37 let, Anton Rustja služi pri trdnjavnem polku št. 4 in je star 32 let, Jožef Rustja služi pri pešpolku št. 97 in je star 30 let. Alojzij Rustja služi pri topničarskem polku št. 8 in je star 26 let, Franc Rustja služi pri pešpolku št. 97 in je star 24 let. Zeleti bi bilo, da se nam javijo vsi slovenski starši, ki imajo štiri ali pet sinov v vojski.

stvo zrelo za gotovo obliko splošne brambne dolžnosti. Prošnjo za informacije so podpisali voditelji obeh strank.

Angleški rekruti se počasi nabirajo.

London. »Daily Telegraph« piše, da so številke iz posameznih okrajev o nabranih rekrutih tako majhne, da ni upanja pri taki počasnosti, da bi se potrebno število moštva skupaj zbralo.

+ Prvi sešitek »Svetovne vojske« je izšel. Bogat je na vsebini, slikah in opremi. Razpošiljanje prvega sešitka na poštne naročnike je izvanredno mudno, vendar pa bomo še pred koncem tedna odposlali sešitek vsem naročnikom. 18. t. m. izide 2. sešitek, do takrat bo uprava urejena in ne bo pozneje nobene zamude glede poštne naročnikov.

— V seznamu izgub št. 47. se med drugimi nahajajo tudi sledeči: Kadet Basaj Jožef, 4. bos. herc. pp., iz Predoselj pri Kranju, ranjen; Dimc Martin, 37. polj. top. p. 5. bat. iz Krškega, ranjen.

+ V izkazu izgub št. 48. so od 7. lovskega bataljona izkazani od moštva kot mrtvi: Hafner Franc, Ilovor Engelbert, Kajfež Anton, Mermolja Maks, Perše Gregor, Schneider Jožef, Tisel Jožef, Vodnik Anton, Zgajner Anton. — Dalje: Praporščak Krištof Aleksander, 67. pp., (ranjen); poročnik Podboj Stefan, 67., mrtve. Od častnikov 27. pešpolka mrtvi: Stotnik Birnbacher Richard, poročnik Knauer Valter, kadet Kuralt Karel, poročnik Rotter Maks, poročnik Tunner Maks, stotnik Valentin Gustav. Vjet je poročnik Burghart J. Mrtev je infanterist 27. pp. Franc Zupančič.

— S severa. V ruskem ujetništvu je Karol Sadar iz St. Ruperta, ki je pisal staršem iz Novo Nikolajeva v Sibiriji. Pravi, da je zdrav. V ruskem ujetništvu je domobranski poročnik Milan Arko, sin veletržca z vinom iz Zagreba. V ruskem ujetništvu je mlinar in posestnik v Škofji Loki Josip Košir, brat gospoda župnika Koširja. Padli so na severnem bojišču: podpolkovnik Alojzij Velkavrh, čegar truplo prepeljejo v Ljubljano in Danilo Hočevar, sotrudnik »Goriškega Lista«, enoletni prostovoljec cand. med.

— Skrb za Poljake begunce. Vsi gg. župni uradi, kjer se nahajajo Poljaki, naj blagovolijo povedati pri njih se nahajajočim Poljakom, da je došel v Ljubljano poljski duhovnik č. g. Kazimir Lagosz. Kdor se želi v poljskem jeziku spovedati, naj piše na dopisnici na naslov: Kasimir Lagosz, hotel »Union«, Ljubljana. — Dela išče več poljskih deklet, in orglarski mojster in več poljskih delavcev. Kdor rabi kako tako moč naj se obrne na zgoraj označeni naslov.

— Najvišje pohvalno priznanje zaradi hrabrosti pred sovražnikom je izraženo stotniku Antonu Kos (87. pešpolk).

— Zlati zaslužni križ s krono zaradi hrabrosti in požrtvovalnosti je podeljen rezervnemu asistentnemu zdravniku dr. Fr. Petek (87. pešpolk).

— Podpolkovnik avditor je postal major avditor Bogumil Bartoš.

— Višji vojaški zdravnik je postal asistentni zdravnik dr. Daniel Pogačnik.

— Višji vojaški zdravnik v rezervi je postal dr. Adolf Klauer (17. pešpolk).

— Slovenec junak. Št. Peter na Vašinjah na Koroškem. Pešec Jožef Vidnik se je vrnil ranjen s severnega bojišča na dopust na svoj dom. V bitki pri Grodeku je bil ranjen v desno koleno. Pred kratkim je dobil pismo: Na gospoda c. in kr. korporala, oddelka I. strojne puške pri pešpolku št. 7. Jožefa Wiedniga, tačas na Selah, občina Št. Peter na Vašinjah pri Velikovcu, Koroško. Vsebinska: Srebrna hrabrostna kolajna (medajla). Jožef Vidnik je bil torej imenovan za korporala in odlikovan s srebrno kolajno II. razreda za hrabrost. Dne 18. oktobra mu je odlikovanje pripel g. župan Ruter. Vidnik je stal na nekem drevesu in je od tam opazoval vsa premikanja sovražnika in jih sporočal stotniku pod drevesom. Skoz drevo so žvižgali šrapneli in krogle, a Vidnik je ostal na drevesu. Ko je svojo nalogo dovršil, ga je zadela krogla v nogo. Moral je z drevesa in se je potem vsled izgube krvi in bolečin zgrudil.

— Član slov. gledališča v Trstu, g. J. Gradiš (Daneš), ki je bil zelo priljubljen, kot dober igralec med našim občinstvom, je imenovan za člana kraljevskega gledališča v Zagrebu.

— Gališke begunke imakulatke, so se z Gorenjskega preselile na Dolenjsko v lepo in prostorno turnsko grajščino pri Leskovcu, kjer imalo na razpolago 24 sob. — Družina šteje 46 oseb.

— Umrli je v Podgori pri Gorici notarski kandidat g. Evgen Klacič.

V Gorici je umrl g. Valentin Orzi, c. kr. državni uradnik v pok.

— **Vojaške vesti.** Fml. Kusmanek je imenovan za generala infanterije. Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo so dobili: stotnik domobranskega polka št. 1 Alojzij Sernec. Signum laudis z vojno dekoracijo poročnik dr. Marij Rebek, sin dvornega svetnika g. Rebeka v Gorici. Major Josip Koch, poročnik Alfonz Stergar. Red železne krone III. vrste z vojno dekoracijo je dobil major Jožef Ambrož.

— **Tretjič ranjen** je bil mladi celovski častnik Herbert Kokail, sin višjega davkarja Kokaila.

— **Sveže in sušene slive iz Bosne.** Deželna vlada za Bosno in Hercegovino je izdala ukaz, ki se tiče uredbe in nadzorstva prodaje in eksporta svežih in sušenih sliv in slivove čežane. Prizadejte kupčijske kroge opozarjamo na ta ukaz.

V prvi bitki Turki premagali Ruse. — Turki prekoračili egiptovsko mejo. — Turško in Rusko brodovje bombardira pristanišča. — Turški uspehi proti Angležem. — Pismi našega in turškega cesarja.

TURSKO URADNO POROČILO O USPEHIH V MEZOPOTAMIJI.

Carigrad, 7. novembra. (Kor. urad.) Uradno poročilo glavnega stana pravi: Na kavkaški meji in pri Akabi se ni nič novega prigodilo. Na reki Šat-el-Arab v Mezopotamiji je naš motorni čoln, ki je pri Abadanu križaril, izvršujoč opazovalno in nadzorovalno službo, naletel na angleški topniški čoln, s katerim sta se streljala. Na angleškem čolnu je bilo opaziti eksplozijo. Nekaj strelav, ki jih je oddal motorni čoln, je zadelo angleške zaloge petroleja v Abadanu ter jih zažgalo. Skladišča petroleja še gorijo. Naš motorni čoln se je nepoškodovan vrnil v Basoro.

TURSKA ZMAGA NAD RUSI.

Carigrad, 9. novembra. »Agence Ottoman« objavlja poročilo turškega glavnega stana z dne 8. novembra ob 7. uri zvečer: Ravnokar so došle vesti, da so bili Rusi v dva dni trajajočih bojih na kavkaškem ozemlju poraženi. Turška armada je vkorakala v sovražnikove postojanke.

Ob 10. uri zvečer je bilo izdano sledeče poročilo turškega glavnega stana: Medtem, ko je turška kavalarija skozi Kagysman (ob reki Arax na ruskem ozemlju blizu turške meje) prodirala proti sovražniku, je napadla naša sila središče ruske armade, ki je bila sestavljena iz močnih bojnih sil. Po ljutem boju, ki je trajal dva dni, so bili Rusi poraženi. Naša armada je zasedla od sovražnika zapuščene postojanke.

RESEN POLOŽAJ NA KAVKAZU.

Položaj na Kavkazu je zelo resen. Namestnikov oklic je povzročil strašno razburjenje. Mohamedanci so strašno razbur-

— **Samoumor lekarnika Mataušek.** Lekarnik Mataušek, ki je znan iz afere z bivšim baronom dr. Tomašičem, se je ustrelil v Pittsburgu, med tem, ko je prejel ustrelil svojo znanko Proskovec.

— **Obsojen časnikar.** Časnikar Milan Marjanović v Zagrebu je bil obsojen te dni na dva meseca zapora, ker je razžalil zbornega poveljnika barona Rhemena.

— **Kolera.** Sanitetski oddelek notranjega ministrstva naznanja: Dne 7. t. m. so bakteriološko dognali azijsko kolero: v 25 slučajih na Dunaju, 2 slučajev v Dunajskem Novem Mestu, 1 slučaj v Kremsu (Nižja Avstrija), 2 v Thalerhofu v okolici Kalsdorfa pri Gradcu, 1 slučaj v Pardubicah in 7 slučajev v Kralj. Vinohradih (Češko), 2 slučajev na Moravskem, 1 slučaj v Šleziji in 3 v Galiciji.

jeni. Po proglasitvi vojne prava so takoj veliko oseb zaprli. V Tiflisu, Batumu in v Baku so bile poulične demonstracije, ki jih je zatrla vojska.

TURKI PREKORAČILI EGIPTOVSKO MEJO. — TURSKO BRODOVJE BOMBARDIRALO POTI.

Carigrad, 9. novembra. Uradno poročilo turškega glavnega stana z dne 8. novembra pravi: Z božjo pomočjo so včeraj turške čete prekoračile egiptovsko mejo. Ker se je rusko brodovje umaknilo v svoja pristanišča, je turško brodovje bombardiralo poti, najvažnejše kavkaško pristanišče, in napravilo precej škode.

Ko so turški orožniki in rodovi uničili angleške čete, ki so se izkrcale v Akabi, so se štiri angleške križarice, ki so se tam nahajale, umaknile. Ostala je le še ena križarica.

RUSKE ČETE V PERZIJI.

Teheranski listi poročajo, da so došle v Perzijo nove ruske čete. V Ardebil je došlo 3. t. m. 1000 ruskih vojakov s strelivom in z živežem.

RUSI BEŽE IZ ODESE IN SEBASTOPOLA.

Bukarešt, 7. novembra. Iz Odeze in Sebastopola ter njunih okolice beže Rusi v velikih množicah v notranjost. Rusko ljudstvo, ki nikoli ni bilo navdušeno za vojno, je zelo potrto. Begunci, ki so prispeli z Ruskega v Galac na Romunskem, pripovedujejo, da so na Ruskem že moški do 50. leta starosti poklicani v vojaško službo.

RUSKE LADJE V STRAHU PRED TURSKIM BRODOVJEM.

Frankobrod, 8. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča: Uspehi turške bro-

dovja v Črnem morju so spravili ruske ladje v tak strah, da iščejo zavetja v Donavi. Neka ruska bojna ladja, nek parnik, tri tovarne ladje in več drugih ladij je zbežalo v Donavo in pozneje v Prut.

Bukarešt, 8. novembra. Glasom vesti iz Galca je bilo rusko črnomoško brodovje ob turškem napadu razkropljeno; del ruskega brodovja je v največji naglici zbežal v varna pristanišča. V Prut je pribežalo 14 ruskih dovlanih in 10 drugih ladij. Večina ruskih ladij se je pa zatekla v Reni, Izmail in Novorossijsk, kjer se še sedaj skrivajo.

RUSKE IZGUBE V ČRNEM MORJU.

Kodanjski list »Tidende« poroča iz Peterburga, da so turške ladje na Črnem morju dozdaj zaplenile 31 ruskih trgovskih ladij in potopile deset drugih ladij.

RUSKO ČRNOMORSKO BRODOVJE OBSTRELJEVALO KOSLU IN SONGULDAK.

Carigrad, 9. novembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Turško brodovje je zasledovalo tiste ladje ruskega bojne brodovja, ki so obstreljevale Koslu in Songulak ob Črnem orju. Ruskim ladjam se je posrečilo, da so v megli ušle.

RUSKO BRODOVJE ODPLULO IZ SEBASTOPOLJA.

Frankobrod, 8. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Rusko brodovje je odplulo iz Sebastopolja proti vzhodu.

RUSKI POMORSKI NAČRT PROTI TURČIJI.

Neki vjetni ruski polkovnik je povedal, da je bilo ruskemu črnomoškemu brodovju ukazano že pred dvema mesecema, da naj vpaše skozi Dardanele in pelje strelivo in živež srbski armadi v Solun.

RUSI SKUPLJAJO ČETE V JUŽNI RUSIJI.

Bukarešt, 7. novembra. Od onega dne, kar so Turki bombardirali Odeso, ojačujejo Rusi z močnimi oddelki Kišenev, Kijev, Tiraspol, Bender in Odeso. Od Milko-va do Odeze so položene mine.

AVSTRIJSKI CESAR IN TURSKI SULTAN.

Carigrad. (Kor. urad.) Avstrijski cesar je poslal sultanu Mehmedu sledeči brzojav: V tem slovesnem trenutku, ko je otomanska država primorana boriti se za čast in nedotaknjenost svojih najvišjih interesov in stopa na stran Avstrije in nje zaveznice Nemčije, čutim srčno potrebo, da izrazim svoje zadoščenje, ko vidim naše armade in naša brodovja boriti se s plemenitim in vzvišenim navdušenjem za nedotaknjenost in slavo domovine. Veseli me, ker vidim v srečni začetni akciji Vašega brodovja poročstvo in dobro znamenje za uspeh našega orožja v boju, ki so nam ga sovražniki vsilili in pa dolgotrajno in slavno bodočnost naših ljudstev.

Turški sultan Mehmed je odgovoril sledeče: Brzojav Vašega Veličanstva sem

prejel z največjim veseljem. Oprt na moje pravice in v zaupanju na Vsemogočnega, sem sprejel boj, ki so nam ga skupni sovražniki vsilili. Vaše Veličanstvo zagotavljam, da sem vzradoščen, ko vidim, da se moja armada s slavnimi armadami Avstrije in Nemčije bori za obrambo naših najsvetejših pravic. Trdno upam, da bo Vsemogočni podelil našim armadam zmago in da bo sveta, pravična stvar doživela zmago-slavje. Polagam važnost na to, da izrazim svoje občudovanje nad slavnimi deli Vaših armad in gojim najlepše želje za naš skupen uspeh.

× × ×

EGIPTOVSKA NACIONALNA STRANKA Z NOVIM GUVERNERJEM NI ZADOVOLJNA. — CIRENAJKA.

Carigrad. »Jeune Turk« piše, da se je izrazil vodja egiptovske nacionalne stranke, Mohamed Ferid sledeče: Imenovanje Husein Kiamil paše za egiptovskega kvede je neveljavno in nično. Pravi kvede je in ostane princ Abad Hilmi paša. — Lahi naj bodo le potolaženi. Mi jim ne nameravamo nobenih sitnosti v Cirenajki delati, ampak hočemo z njimi kot sosedom v miru živeti.

NOVI TURSKI MINISTER JAVNIH DEL.

Carigrad, 9. novembra. (Kor. urad.) Brat velikega vezirja, princ Abbas Halim paša je imenovan za ministra javnih del.

PRISTANIŠČE ALEKSANDRETTE ZAPRTO.

Rim, 6. novembra. Pristanišče Aleksandrette so nemški mornarji zaprli. (Aleksandrette, turško Skandesun, je turško pristanišče v maloazijskem vilajetu Adana.)

OBSTRELJEVANJE HERAKLEA.

Rusko bojno brodovje je 7. t. m. obstreljevalo Heraklo.

TURKI NAŠLI OROŽJE IN STRELIVO V ANGLEŠKEM KONZULATU.

Carigrad, 9. novembra. (Kor. urad.) Uradne brzojavke obveščajo, da so našli v angleškem konzulatu v Mossulu, kjer so, kakor se že dolgo govori, brez dovoljenja kupčevali z orožjem, veliko množino orožja in streliva. Ob hišni preiskavi v stanovanju adaenskega tolmača (dragomana) ruskega konzulata v Mersini so tudi našli zalogo raznega orožja in streliva.

ARETACIJA AVSTRIJCEV IN NEMCEV V EGIPTU.

Turin, 8. novembra. »Stampa« je prejela iz Kaira sledečo brzojavko: Angleži so zaprli v Egiptu vse Avstrijce, Ogre in Nemce, ki so pripadali najuglednejšemu delu prebivalstva.

GRŠKO ČASOPISJE O ANEKSIJI CIPRA.

Atene, 8. novembra. (Poročilo »Agence d'Athenes«.) Tukajšnje časopisje ugodno razsoja o aneksiji otoka Cipra po Angleški.

SENUSI PROTI ANGLEŽEM.

Frankobrod, 8. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Milana: »Stampa« piše, da je šejk Senusov odpoklical svoje čete iz Cirenajke in jih poslal v Egipt proti Angležem.

INDIJSKE ČETE PREVZELE FAO.

London, 9. novembra. Uradna poročila pravijo, da sta nek oddelek indijskih čet in neka pomorska brigada zavzela Fao, ob izlivu reke Šat-el-Arad v perzijski zaliv. Boj je trajal eno uro. Zgub ni bilo.

NA SMRT OBDOJENI IN USMRČENI VODITELJ KURDOV.

Carigrad, 9. novembra. (Kor. urad.) Vali v Bitlisu uradno brzojavlja: Voditelj kuradske vstaške čete Molla Selim, ki je, kakor se splošno sodi, na iniciativo Rusije, uvedel aprila poizkus vstaje in ko je bil zadušen, pobegnil v ruski konzulat, je bil s svojim somišljenikom Halilom prijat, ko so se prekinile diplomatske zveze, obsojen nato na smrt in usmrčen.

Kitajska proti Rusiji.

Budimpešta, 8. novembra. Carigradski dopisnik »Az Esta« poroča, da se je razmerje med Rusijo in Kitajsko znova poslabšalo. Ruska vlada je vprašala kitajsko, kaj naj pomeni veliko zbiranje čet na meji. Kitajska vlada je s hladnimi besedami odgovorila, da se Rusija in Japonska tako sovražno vedeta, da bi Kitajska stavila na kocko svoj obstanek, ako bi se ne pripravila za vse možnosti.

SMRTNA KOSA.

Umrli je v železnikih gospa Marija Košmelj, soproga mesarja in posestnika g. Franc Košmela. Svetila ji večna luč! — V Lescah je umrla gostilničarka in posestnica gospa Katarina Dobida.

Naročajte „Slovenca“.

ZEMLJEVID RUSKO-TURŠKEGA VOJNEGA POZORIŠČA.

Po dogodkih na Črnem morju so se sedaj tudi na suhem začele turško-ruske sovražnosti. Na kavkaški meji so Rusi na več točkah napadli turške obmejne straže, a bili odbiti. Ruska meja proti Turčiji je močno zavarovana z

mogočnimi gorovji in s trdnjavo Kars, ki so jo Rusi l. 1877/78. po hudih bojih vzeli Turkom. Kot opirališči za turške čete prideta predvsem v poštev trdnjavi Erzerum in Trapezunt. Kar se tiče obali, ima Rusija v evropskem delu le tri porabna pristanišča: Odeso, Feodozijo in Sebastopol.

Ob vzhodu v Azovsko morje leži trgovska luka Kerč, na katere vzhodu leži stara trdnjava Jenikale, na jugovzhodu pa nova trdnjava Pavel. Kot obrežne utrdbe bi bilo imenovati še očkavške in kieburnske forte, ki zapirajo dohod k Dnjepru in Bugu.

Slanje naše armade ugodno.

Dunaj, 9. novembra. Vojni poročevalec lista »Montagszeitung« brizjavlja, da je stanje naše armade izborna. Modro vodstvo, ki izključuje vse umetne učinke, nam vzbuja najboljše in upravičeno upanje v končne uspehe.

Kitajska izroči Japonski ultimatum?

New York, 9. novembra. List »Herald« poroča, da namerava Kitajska Japonski izročiti ultimatum.

JAPONSKA HOČE ZAVZETI ŠANTUNG.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Curiha: Japonci so zasedli na obeh straneh Šantungske železnice po 100 kilometrov zemlje. V Kinanfu je imenovan japonski guverner. Kitajske oblasti so s protestom zapustile mesto. Kitajci so siloviti razburjeni, ker pričakujejo, da nameravajo Japonci zavzeti Tsinanfu in severni del Pukove železnice. Položaj je jako resen, ker so Kitajci v nevarnosti, da jim Japonci vzamejo celi Šantung. Kitajce čaka boj na življenje in na smrt.

Amerika proti Japoncem.

New York, 9. novembra. 18 senatorjev je vložilo o amerikanskem senatu predlog, naj predsednik protestira proti širjenju japonske invazije v Tihem oceanu.

Najnovejša republika.

Dunaj, 7. novembra. Glasom poročil iz Anverzov je De Wett proglasil Oranje za republiko, kateri so se baje pridružile vse Oranjske države.

VSTAŠKI BURI VPADLI V ORANJE DRŽAVO.

Amsterdam, 9. novembra. (Kor. urad.) List »Nieuwe van den Dag« poroča iz Johannesburga: Vstaši, katere zasledujejo vladne čete, so vpadli v Oranje državo. Dewetove čete so podrle na raznih mestih železnice, ki vodijo v Oranje državo.

V PRVEM BOJU V JUŽNI AFRIKI ZMA-GALI NEMCI.

Poročila o boju pri Zandfonteinu dohajajo le počasi. Nemci so vzeli dva oddelka sovražne kavalerije in en oddelke artiljerije. Ujet je bil polkovnik Gran.

Dogodki na morju.

POMORSKA BITKA PRI CORONELU.

List »Berlingske Tidende« poroča preko Londona o pomorski bitki ob Chileju. Angleške ladje so se nahajale v pristanišču Coronela, kjer so nagle premog. Pristanišče so zapustile, da love nemške križarke, ki so pa pazile na nje, se jim peljale nasproti in pričele streljati že iz razdalje devetih kilometrov, med tem ko so pričele angleške ladje streljati šele na razdaljo šestih kilometrov, ko je bila že križarka »Monmouth« močno poškodovana, a se je mogla le še nekaj časov vojskovati, dokler ni bila zadeta na strani in jo je prekuclil strašen nepričakovan ciklon. Ker so pluskali valovi in ker je divjal vihar, je bilo reševalno delo zelo oteženo in so mogli od 678 mož jih le malo rešiti.

URADNO POROČILO ANGLEŠKEGA ADMIRALSKEGA URADA O POMORSKI BITKI OB ČILSKI OBALI.

London, 6. novembra. Admiraliteta je prejela ta-le zanesljiva poročila o pomorski bitki ob čilski obali: Dne 1. novembra sta angleški ladji »Good Hope« in »Monmouth« naleteli ob nemške križarke »Scharnhorst«, »Gneisenau«, »Leipzig« in »Dresden«. Oboje ladjevje je plulo ob močnem vetru in visokih valovih v južni smeri. Nemške ladje so se bitki do solnčnega zapada izogibale, na kar jim je luč nudila velikih pogođnosti. Bitka je trajala celo uro. Na »Good Hope« in »Monmouth« je pričel koma boja nastal požar. Vendar se je boj nadaljeval, dokler ni nastala skoraj popolna tema. Tedaj je bilo na »Good Hope« slišati prvo eksplozijo in ladja se je pogreznila. »Monmouth« je spremenila smer svoje vožnje, toda zdelo se je, da ne more naprej. Vodila jo je »Glasgow«, ki se je bila ves čas boja borila z ladjama »Leipzig« in »Dresden«. Tedaj se je sovražnik zopet približal in je poškodoval »Monmouth«. Tudi ladjo »Glasgow« je vzela oklopna križarka za tarčo, vsled česar je »Glasgow« odplul. Potem je sovražnik znova napadel »Monmouth«. Kakšen je bil uspeh, še ni znano. Ladja »Glasgow« ni težko poškodovana. Boja se nista udeležila niti »Otranto« niti »Canopus«. Zunanji urad je prejel iz Valparaisa poročilo, da se je na tamošnji obali nasedla neka bojna ladja. Morda je to »Monmouth«. Storilo se je vse, da bi rešili morda preživeče moštvo. Admiralski urad pravi, da so se angleške ladje zelo

pogumno borile, da je pa bila sovražnikova premoč prevelika, zlasti ker ni bilo ladje »Canopus« zraven.

ANGLEŠKA SODBA O POMORSKI BITKI OB ČILSKI OBALI.

London. »Morningpost« piše: Kakor vse kaže, so Nemci v pomorski bitki na morski višini pri Valparaíso dobili odločilno zmago, ki je sicer bolj majhnega obsega, ki pa jim prinaša v Tihem morju velike koristi. Ta zmaga pomeni strateški in taktičen uspeh.

London. »Times« piše: Čudno je, da se ni udeležila bitke vojna ladja »Canopus«, ki je bila nalašče poslana, da angleške brodogojne ojači. Kakor pravijo poročila iz Valparaíso, se da sklepati, da so se nemške ladje zbrale na brezžična obvestila, ki so jih dobile od nemških špirov v inozemstvu. Pravijo, da imajo Nemci v vsakem pristanišču v Južni Ameriki špirov, ki prejemajo brezžična poročila, Angleži pa da so brez njih. Narod bo ta udarec mirno in s samozatajevanjem prenesel. Treba je uvesti preiskavo. Napad na brodogojne admirala Cradock-a in vojska s Turčijo sta stvari, ki bosta v narodu vzbudila čustvo odgovornosti in mu pokazala grozeče nevarnosti.

Rotterdam. »New-York Herald« poroča: Bitka se je vršila ob zelo nemirnem morju; Nemci so streljali iz daljave 10 km. Angleški topovi jih pa niso mogli doseči. Njihova artiljerija je bila nasproti številnim nemškim velikim brezuspešna in brez učinka. Angleške ladje so imele namen združiti se z japonskimi in preganjati nemško brodogojne. Nemška spretnost, previdnost in pogum so to združitev preprečile in dosegle, da so se morali Angleži sami v boj spustiti.

NEMŠKE LADJE NEPOŠKODOVANE.

»Corriere della Sera« poroča, da niso imele nemške ladje v chilenski bitki nobenih izgub.

KRIŽARKI »BREMEN« IN »LEIPZIG« POZVANI K OSTALEM BRODOVJU.

Iz Valparaisa se poroča, da sta bili nemški križarki »Bremen« in »Leipzig«, ki so ju pustili Nemci, da stražita angleški križarki »Glasgow« in »Otranto«, pozvani nazaj, da sodelujeta pri morebitnih nadaljnjih bitkah. Vse prebivalstvo ob obrežju je razburjeno.

KRIŽARKA GLASGOW INTERNIRANA V CHILEJU.

»Exchange Telegraph Company« poroča iz Washingtona: Amerikanski poslanik v Chile poroča, da je angleška križarka »Glasgow« internirana v Chile.

JAPONSKO BRODOVJE ZASLEDUJE NEMŠKE KRIŽARKE.

»Petit Parisien« poroča iz Londona: Iz Valparaisa se brizjavlja, da zasleduje neko japonske brodogojne tiste nemške križarke, ki so porazile angleško divizijo v pomorski bitki ob chilenskem obrežju.

ANGLIJA BLOKIRA SKANDINAVIJO. — NEZASLIŠANO PREKRŠENJE MEDNARODNEGA PRAVA.

Kristijanija, 7. novembra. (Kor. ur.) Javnost na Norveškem čedalje bolj vznemirja okolnost, da je Anglija zaprla Severno morje. »Morgenbladet« poroča, da so Norveška, Danska in Švedska skupno protestirale v Londonu proti tem korakom. V nadaljnjih svojih izvajanjih se list najodločnejše izraža proti angleški kršitvi mednarodnega prava. V svoji jutranji številki piše, da je Anglija sedaj, ko je izjavila, da so zaprti tudi Pentland-firt in pa Minchkanali, nevtrarno Skandinavijo dejansko docela blokirala, češ, če bi Skandinavija razpolagala s kako petdesetorico podmorskih čolnov, bi se takšno prekršanje mednarodnega prava ne pripetilo.

NAJNOVEJŠA JAPONSKA LADJA VELIKANKA ZADELA OB MINO.

Dunaj, 7. novembra. Najnovejši japonski dreadnought, ki je bil stal 66 in pol milijona, je zadel ob mino in se potopil.

POTOPLJENA POLAGALKA MIN.

London, 9. oktobra. (Kor. urad.) »Daily Mail« poroča: Polagalka min »Mary« je bila pri Lowestoftu potopljena po neki mini.

Ali potuje španski kralj v Bordeaux?

Poročilo, ki je najbrže angleškega izvora, da potuje španski kralj iz Madrida v Bordeaux, ni potrjeno. A če bi bil kralj Alfonz tudi potoval v Bordeaux, izgubi potovanje vsak političen značaj vsled v španskem parlamentu podane izjave španskega ministra predsednika Data, da ostane Španija nevtralna. Alfonzovo potovanje v južno francoski Bordeaux, kjer se zdaj nahaja sedež francoske vlade, se lahko priprosto tolmači. Španski kralj je namreč zadnje leto redno enkrat ali tudi večkrat potoval v Bordeaux k nekemu zdrav-

niku specialistu, ki zdravi njegovo bolezen v ušesih.

Ljubljanske novice.

Ij Polkovnik je postal orožniški podpolkovnik Buhoslav Žirovnický pl. Ellyhor, poveljnik orožniškega poveljništva v Ljubljani.

Ij Neprijetni obiski. V petek že pozno v noči sta prišla v neko hišo ob Cesti v mestni log dva neznana, še bolj mlada človeka. Ko ju je gospodar začutil, je skočil s postelje ter nočna obiskovalca s samokresom odpodil od hiše. Pred pobegom sta se izgovarjala, da iščeta državni kolodvor. — Isto noč so neznanci tudi vlomili v barako na Sv. Jakoba obrežuje ter lastnici Mariji Makučevi pokradli za okoli 60 K slaščic in pokalic ter nekaj drobiža. Dober odgovor sta dva tuja nočna tička dobila pri neki hiši na Opekarski cesti. Ko sta bila opažena okoli hiše hoditi ter vprašana, kaj da hočeta, sta rekla, da iščeta vođe, nakar so jima pokazali proti Malemu grabnu, češ tam jo dobita toliko, da se lahko skopljeta. Nasvetu pa nista hotela slediti, marveč sta krenila na drugo stran. — Isti večer so neznani tatovi obiskali stojnico prodajalke slaščic Ane Westermayerjeve v Ulici na grad, tam vlomili v zaboj ter pokradli za okoli 50 K slaščic. Tudi pri stojnici Marije Grilove ob Poljanski cesti so navedeno noč sladkosnedni tatovi vlomili v zaboj in pokradli iz njega za okoli 30 K slaščic. — Tönniesove mu kovaču je bilo minul teden med tem časom, ko je obedel v gostilni na Dunajski cesti št. 21, iz veže ukradeno že obrabljeno Styria kolo.

Ij Ranjen Ljubljčan. Rezervni poročnik Julij vitez Ohm-Januschowsky, sin nadzornika državnih železnic v Ljubljani, je bil dne 23. oktobra, ko je njegov bataljon junaško napadel Ruse pri Ivangorodu, ki so bili v premoči, težko, a ne nevarno ranjen. Zdravi se sedaj v garnizijski bolnišnici na Dunaju.

Ij S turško zastavo na čelu je odkorakal v soboto popoldne z Grada oddelek turških podanikov.

Ij Nezgoda. 30letni akordant Fran Jeras je na južnem kolodvoru stopil na strojev tender, da bi bil izpraznil iz koša premog. Pri tem je padel in se na čelu in desnem komolcu tako poškodoval, da je moral iskati zdravniške pomoči.

Ij Gorenjski krompir po 9 K 50 vin. bo prodajal prihodnje tri dni počenši jutri v torek mestni magistrat ljubljanski. Kdor reflektira nanj, naj se oglasi

VOLNO

ovčjo, vsako množino kupuje po najvišjih cenah

I. Grobelnik, Ljubljana

Ker imam naročilo sedaj nujno poslati v tovarne za vojaške namene večje množine volne, naj vsakdo pohiti poslati večji vzorec s skrajno ceno. Po večjo množino pridem osebno. 3125

od 8. do 12. ure na mestnem magistratu (srednji trakt na dvorišču).

Ij V mestnem vojaškem uradu razgrnjeni seznam o izgubah in poročila o ranjenih in bolnih so na razpolago samo za one osebe, ki bi se zanimale za svoje, ki so v Ljubljano priglasi in stanujoči.

3123

Za vse blagodažne izraze sočutja in sožalja ob dridki izgubi našega nepozabnega očeta gospoda

Josipa Vidic

nadučitelja v p., častnega občana št. Paveškega, častnega člana Savinjskega učiteljskega društva itd.

Izrekamo toplo zahvalo.

Presrečno se zahvaljujemo tudi vsem korporacijam in društvom, prijateljem in znanecem za darovane vence, za častno spremstvo preblijega pokojnika na zadnji poti, za v srce segajoče besede ob odprtju grobu in za gniljivo nagrobnico ter prosimo, da ohranijo pokojnika v prijaznem spominu.

V št. Pavlu 4. novembra 1914.

Žalujoče rodbine Vidic.

zdravniško priporočeno kritvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4.80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

Luka Pestator, c. in kr. voj. rač. svetnik v p. naznanja potrtem srcem vsem prijateljem in znanecem žalostno vest, da je umrla njegova ljubljena sestra

Franciška Pestator

posestnica v Gradišču (fara Moravče),

dne 5. novembra 1914 ob 5. uri popoldne, 75. let stara, po zelo mučni bolezni.

Draga pokojnica se priporoča v blag spomin. Prosi se tihga sožalja.

V Ljubljani, dne 8. novembra 1914.

Brez vsakega drugega obvestila.

3127

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje

dobavo pohištva

na dan 16. novembra 1914 konkurenčno razpravo.

Ponudbe morajo se najkasneje do 10. ure dopoldne omenjenega dne c. kr. tobačni tovarni uposliti. Popolna vsebina razglašja, katere se tuuradno lahko upogleda, nahaja se v uradni »Laibacher Zeitung«

C. kr. tobačna tovarna

Ljubljana, dne 4. novembra 1914.

Družbenik Marijin. Ta dolgo pogrešani in zaželjeni molitvenik za Marijine družbe je ravno izšel v novem natisu. Oblika in zunanja oprema je priročna; cena ostane ista kakor pri prvem natisu in sicer 1 K 50 vin. za v platno vezan izvod z rdečo obrezo in 2 K 30 vin. za vezan izvod z zlato obrezo. Cena za najfinejšo vezavo znaša 2 K 80 vin. Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Po ceni se prodaja več konjskih sedel, šivalni stroj in kopirna preša 3115 na Erjavčevi cesti 14.

Lepo stanovanje

v I. nadstropju na Erjavčevi cesti vila št. 14 se odda za februar termin. Ogleda se lahko od pol 11. do 12. ure dop. in od 3. do pol 5. ure pop.

Izurjen knjigovodja je v svojih prostih urah

proti mali odškodnini na razpolago. — Ponudbe na naslov: »A. B.« na upravnistvo »Slovenca«. 3109

Naročajte „Slovenca“!

Stanovanje

obstoječe iz 5 sob in vseh pritliklin, se odda takoj ali za februarjev termin v II. nadstropju ter se event. lahko tudi deli. 3086

Ravnotam se odda takoj

meblovana soba

s posebnim vvhodom. — Naslov pove za oboje uprava »Slovenca« pod števil. 3086.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in drugih pritliklin

se odda 8107

v najem za februarjev termin in sicer v Pražakovi ulici št. 3. — Več se polzve v pisarni Zadržne zveze, Ljubljana, Dunajska cesta 38.

Izgotovljene obleke, suknje, pelerine

za moške in dečke ter lepe in jako okusno izgotovljene iz pliša ali sukna vrhne

jopice in plašče za ženske in deklice

2999 v zalogi po stalno najnižji ceni v manufakturni in konfekcijski trgovini

Pri Škofu

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3
Medarske ulice

Ceniki na zahtevo brezplačno.

PERILO

Ustanovljeno leta 1870.

za gospode, dame in otroke lastnega izdelka ki je radi izvrstnega kroja, točnega dela in nizke cene daleč znano, priporoča

C. J. HAMANN

založnik perila ces. in kralj. Visokostij, častniških uniform, zavodov, inštitutov, samostanov itd.

LJUBLJANA

Perilo po meri se najhitreje izvrši

Istočas prva kranjska

pralnica in likalnica

perila za gospode Motorni obrat

Najskrbnejše varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se po načinu prve dunajske pralnice in likalnice brez madežev kot novo lika in vse do srede vsakega tedna vposlano perilo do sobote istega tedna izvrši.

Znano najpoštenejša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapok.

Predmeti za šport Klobuki, kravate.

Pletenina in vezanina prvovrstna.

Dr. Gustav Jägerov volneno perilo. - Tetra-perilo

Kopalno perilo. - Dr. Lähmannovo zdravstveno perilo

Izšla je prva skupina 16 različnih novih, krasnih

vojnih razglednic

s slovenskim besedilom, pod naslovom:

Vojska v podobah

ki se dobivajo od danes nadalje po 10 vin. komad, in od katerih čisti donos je namenjen v dobrodelne svrhe sedanje dobe.

Glavno razprodajo so prevzele tvrdke: »Katoliška Bukvarna« in »Prodajalna Katol. tisk. društva« ter veletrgovina I. Samec-Petričič v Ljubljani, na katere naj se izvolijo obrniti p. n. ljubljanski in zunanji razprodajalci. —

V zavrtkih po 16 različnih razglednic za 1 K s poštnino vred se dobe tudi pri upravi »Bogoljuba« v Ljubljani.

Skupine so posebno primerne za razpečavanje razglednic med znanci in prijatelji po deželi. — Tej prvi skupini sledi kmalu druga. — Slovenci, segajte po njih v svoji znani požrtvovalnosti in zahtevajte jih po vseh domačih trgovinah.

Domača tvrdka

Zunanja naročila obratno

Gene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Židovska ul. 8

Zalni klobuki vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

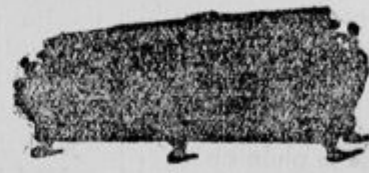
Prvi slov. pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica št. 44

prireja

pogrebe

v Ljubljani in na deželi, od najpriprostejše do najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliča

kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in prepričal se bo, da so cene znatno nižje kakor drugod. — Ceniki so franco in zastoj na razpolago.

Posebno se tudi priporoča onim sorodnikom na deželi, ki imajo svojce v deželni bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah. — Za slučaj potrebe se vljudo priporoča

Josip Turk.

2816